

Valtuutettu Mönttisen valtuustoaloite: Selvitys HUS-riippuvuuden vähentämiseksi

Kun rakennetaan uutta toimintaa niin sekä luottamushenkilöstöä että virkakuntaa kehoitetaan tutkimaan myös radikaaleja vaihtoehtoja. Me allekirjoittaneet esitämme, että LUVN selvittää mitä toiminnallisia ja taloudellisia mahdollisuuksia seuraisi, jos alueen HUS-sairaalayksiköt Tammisaari, Lohja ja Jorvi otettaisiin hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi.

Nykyisen Uudenmaan sotepe-alueiden perusrakenteen ongelmat ovat ilmeisiä - viisi aluetta välillä ristiriitaisin intressein yrittää ohjata HUSia. Erikoissairaanhoidon tarkoituksenmukaisessa ja kokonaisuuteen tähtäävässä ohjauksessa on puutteita, koska nykyrakenteessa HUS pystyy pelaamaan päätöksenteossa alueen hyvinvointialueita toisiaan vastaan. Toiseksi HUS tuottaa suurelta osin keskussairaalatasoisia palveluita, mutta toimintakulttuuri on yliopistosairaalan toimintaan pohjautuva. Se tarkoittaa sitä, että erikoissairaanhoidon perustason ongelmiakin ratkotaan yliopistosairaalan raskain ja kustannuksia aiheuttavin menetelmin. Mikäli alueen sairaalat kuuluisivat hyvinvointialueen organisaatioon keskussairaalatasoiset palvelut olisi helpompi kytkeä perusterveydenhuollon hoitoprosesseihin, koska ne olisivat saman päättäjörganisaation ohjattavissa. Yliopistotasoiset erikseen määritellyt palvelut voisi ostaa HUSista tai vaihtoehtoisesti niitä voisi kilpailuttaa Turun TYKS ja Tampereen TaYS kanssa eikä LUVN olisi riippuvainen yhdestä palveluntarjoajasta. Keskussairaalatasoisia palveluita voisi hankkia myös yksityisiltä toimijoilta mikäli se olisi tarkoituksenmukaista.

Me allekirjoittaneet ymmärrämme, että toimintarakenteen muutos saattaa edellyttää lainsäädännön muutoksia, mutta ne eivät voi olla ylipääsemättömiä, mikäli muuten löytyy parempia tapoja toiminnan järjestämiseksi.

Ledamot Mönttinens fullmäktigemotion: Utredning för att minska beroendet av HUS

När man skapar ny verksamhet uppmuntras såväl förtroendevalda som tjänstekåren att granska också radikala alternativ. Vi undertecknade föreslår att Västra Nylands välfärdsområde utreder vilka funktionella och ekonomiska möjligheter skulle uppstå om HUS-sammanslutningens sjukhusenheter i Ekenäs, Lojo och Jorv upptogs i välfärdsområdets egen verksamhet.

Problemen med den nuvarande grundstrukturen i områdena för social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland är uppenbara – fem områden försöker styra HUS med ofta motstridiga intressen. Det finns brister i den ändamålsenliga styrning av den specialiserade sjukvården som siktar på gemensamma intressen, eftersom den nuvarande strukturen gör det möjligt för HUS att spela ut välfärdsområdena mot varandra i beslutsfattandet. Dessutom producerar HUS till stora delar tjänster på centralsjukhusnivå, men verksamhetskulturen grundar sig på verksamheten vid universitetssjukhus. Det betyder att problem som förekommer i den specialiserade sjukvården på basnivå löses med universitetssjukhusens tungrodda och kostnadsframkallande metoder.

Om sjukhusen i välfärdsområdet hörde till välfärdsområdets organisation skulle det vara enklare att koppla tjänsterna på centralsjukhusnivå till vårdprocesserna inom primärvården, eftersom de då kunde styras av samma beslutsfattareorganisation.

Separat fastställda tjänster på universitetssjukhusnivå kunde köpas av HUS eller alternativt konkurrensutsättas med Åbo universitetscentralsjukhus, ÅUCS, och Tammerfors universitetssjukhus, TAYS. Således skulle Västra Nylands välfärdsområde inte vara beroende av en enda serviceproducent. Tjänster som erbjuds på centralsjukhusnivå kunde skaffas av privata aktörer i den mån det är lämpligt.

Vi undertecknade förstår att en ändring i verksamhetsstrukturen skulle möjligtvis förutsätta ändringar i lagstiftningen. Det handlar ändå inte om oövervinnliga hinder om det annars finns bättre sätt att ordna verksamheten.

Allekirjoittaneet/Undertecknade

10.12.2024

Mönttinen Ari / aloitteen jättäjä inlämnare av motionen

Järvenpää Kaarina

Kajava Henna

Aavaparta Tiina

Karimäki Johanna

Partanen Henna

Ampuja Ari